

Daadku wuxuu Wasakhayn Karaa Ceelkaaga ama Ishaada Biyaha Burqanaya

Kasoo qaad in biyahaagu wasakhoobeen haddii biyaha daadku gaareen ceelkaaga ama ishaada biyaha ee burqanaysa, hana u isticmaalin cabitaan ahaan ilaa aad ka ogaanayso inaysan wax dhib ah keenayn. Biyuhu waxaa laga yaabaa inaysan ahayn kuwo ammaan u ah in la cabbo, wax lagu karsado ama wax lagu nadiifiyo kadib daadadka. Inta lagu jiro iyo kaddib daadadka, ceelasha gaarka loo leeyahay iyo ilaha biyaha waxaa wasakhayn kara bakteeriyada, nooleyaasha il-ma aragtada ah iyo dhammaanba wasakhda ka timaadda bulaacadda, saliidda wax lagu kululeeyo, wasakhda beeraha ama warshadaha, kiimikooyinka, iyo waxyaabaha kale ee sababi kara xanuunada daran.

Daadka ka Agdhow Ceelkaaga ama Ishaada biyaha burqanaya

Ha isticmaalin biyaha kaaga imaanaya ceelkaaga ama ishaada biyaha burqanaya ilaa laga baarayo lagana ogaanayo inaysan wax dhibaato ah keenayn, gaar ahaan haddii:

- Ay hore ugaareen ama haddaba gaareen biyaha daadadku ama ay ku yaalaan meel ka agdhow daadka
- Ay usoo urayaan qaab caraf leh ama ay usoo urayaan sida shidaalka ama kiimikooyinka, ama ay ka agdhowyihiin meel la tuhunsan yahay in uu shidaal ama kiimiko ku daadatay

Fiiri Nidaamkaaga Biyaha si aad u ogaato inay Saamaynta Daadku soo Gaartay

Haddii aadan tagin goobta inta daadku socday, ka raadi qashin iyo dhooqo goobta ku haray iyo wasakhda biyaha ama dhooqo dhex gashay ceelasha ama isha biyaha burqanaya. Kuwani waa calaamadaha muujinaya in nidaamkaaga biyaha uu daadku gaaray.

1. Haddii aad qaab ammaan ku jiro usamayn kartid, fiir qaybaha korontada:
  - Raadi waayaro ama qaybo ka mid ah korontada oo waxyeeloobay.
  - Eeg in wax biyo ah ay soo galeen qaybo ka mid ah korontada. Ha taaban fiilooyinka korontada.
  - Haddii fiilooyinka korontada ee xariirsan ama meelaha laga maamulo ee ku yaala ceelka banaankiisa ay biyuhu ka sare maraan, ha siraadin banka ilaa biyaha daadku ay hoos u dagayaan.
2. Ka eeg qaybaha korontada ee nidaamka biyaha ka mid ah ee waxyeeloobay.
  - Eeg daboolka ceelka - Daboolka ceelka oo qaloocda/dilaaca wuxuu u ogolaanayaa biyaha, dhegxaanta yaryar iyo qashinku inay soo galaan ceelka ayna sare u qaadaan khatarta wasakhawga.
  - Eeg daboolka ceelka oo xir si aad u xaqiijiso inuu si wanaagsan u xiranyahay una awdan yahay. Dhegxaanta yaryar iyo qashinku waxay ceelka kasoo gali karaan daboolka ceelka haddii uu dabacsan yahay.
3. Haddii nidaamkaaga biyuhu u muuqdo in si daran waxyeelo u gaartay, wac [ceel-gode shati havsta \(lifaaga waa Ingiriisi\)](#) ama [iniineerkaaga goboleed \(lifaaga waa Ingiriisi\)](#).
4. Haddii shidaalka ama kiimikooyinka kulaylinta la ogaado inay ku qubteen meel u dhaw ceelkaaga ama durdurkaaga, wac [Maaraynta Oubashada ee Waaxda Vermont ee Ilaalinta Deegaanka \(Department of Environmental Conservation, DEC\) \(lifaagu waa Ingiriisi\)](#) wakhtiga shaqadu socoto (7:45 g.h. - 4:30 g.d.) lambarka 802-828-1138 ama wakhtiga shaqadu

aysan socon 800-641-5005 si aad u soo tabiso qubashada. **Ha cabbin biyaha** haddaad ka shakido in shidaal ama kiimiko qubatay saamaysay biyaha ceelkaaga ama haddii ceelkaagu leeyahay ur udgoon ama sida shidaalka ama kiimiko.

5. Sidoo kale waxa dhici karta inaad dhibaato ku qabto nidaamkaaga bullaacadaha. [Raadi khayraad kaa caawiyo nidaamkaaga bullaacadaha](#). Linkiyada boggan ku yaalaa waxay ku gaynayaan khayraad. Si aad ugu hesho macluumaad luuqad kale, kala xiriir Wakaaladda Khayraadka Dabiiciga ah ANR.CivilRights@vermont.gov ama 802-636-7827.
  - Baar mutuleelka afka isha biyaha iyo qaybaha uu ka kooban yahay si aad u aragto in uu xiranyahay sidii la rabayna yahay.

Haddii Ceelkaaga ama Ishaada Biyaha Burqanaya uu Daadku Saameeyo

Bakteeriyadu waa waxa ugu badan ee wasakheeya biyaha la cabbo marka laga tago cuntada. Bakteeriyadu waxay kuu keeni kartaa jirro. Ha cabbin biyahaaga ilaa aad tijaabiso.

1. Ilaa biyahaaga la tijaabiyo oo natiijooyinkuna muujiyaan in bakteeriyada coliform iyo E. coli ay "aysan ku jirin," **ha u isticmaalin biyahaaga:**
  - Cabitaan
  - Karinta
  - Dhaqista maacuunta
  - Diyaarinta sharaabka ama barafka
  - Dhaqista miraha iyo qudaarta
  - Cadayidda ilkaha
  - Diyaarinta caanaha caruurta (baby formula)
2. Ka hel biyaha il la yaqaano oo ammaan ah.
  - Ka buuxso weelasha cuntada ee ammaanka ah biyaha aad ka helayso il ammaan ah, sida maktabadda magaalada, xarunta degmada, waaxda dabdamiska, dugsiga, kaniisadda ama xaafiiska magaalada.
  - Soo iibso biyaha dhalooyinka kujra.
  - Ka iibso biyaha gawaarida waaweyn ee biyaha kana buuxso taangiga biyaha. Hel [liis ah booyadaha biyaha ee waawayn \(lifaagu waa Ingiriisi\)](#) ama ka raadi internetka "bulk water haulers Vermont."
  - Haddii aadan biyo ka heli karin meel badbaado leh oo la yaqaan, **karkari biyahaaga muddo hal daqiiqo ah** si aad u disho bakteeriyada iyo jeermiska kale ee biyaha ku jiri kara. Ha karkarin biyaha haddii:
    - Ka uriso ama aad ku aragto calaamadaha kiimikooyinka biyahaaga
    - U malaynayso in uu jiro shidaal ama kiimiko ku daadatay meel ka agdhow
    - Aragto in biyuhu xunbo leeyihiin ama ay ka buuxaan dhegxaan yaryar.
  - **Ha ka** buuxin ceelkaaga ama ishaada biyaha burqanaysa ee wasakhowday biyaha ay kuu keenaan gawaarida waaweyn ee biyaha. Taa badalkeeda, ku shubo biyaha weelka cuntada ee ammaanka ah.

Sida aad u Tijaabinayso Biyaha aad Cabto

1. Ka wac Shaybaarka Waaxda Caafimaadka Iambarka 802-338-4724 si aad uga dalbato qalabka tijaabada bakteeriyada oo \$14 qiimahoogu yahay.
2. Kahor inta aadan qaadin muunad biyo ah:

- Ka saar wixii dhoobo, heehaab, iyo uskag kale ah weelka ceelka ama gudaha sanduuqa durdurka.
  - Haddii biyahaagu dhooqo ama cawlaan yihiin, biyaha ka sii daa qasabad dibadda ah oo tuumbo ku xiran tahay ilaa biyuhu saafi ka noqonayaan oo uskaggu ka ba'ayo. Tani waxay qaadan kartaa 30 daqiiqo ilaa dhawr saacadood ama maalmood, iyadoo ku xiran xajmiga iyo qotada ceelka ama durdurka iyo heerka wasakhawga.
3. Raac tilmaamaha qalabka tijaabada si aad u qaaddo muunadda. Hubi inaad qaadayso muunadda isla maalinta aad soo celinayso.
  4. Ku soo celi muunadda Shaybaarka Waaxda Caafimaadka ama xafiiska caafimaadka deegaanka ee kuugu dhaw Isniinta ilaa Khamiista. [Hubi jadwalka \(lifaagu waa Ingiriisi\)](#) si aad u ogaato marka muunadda la rabo in la soo celiyo.
  5. Waxaad ku helaysaa natiijooyinka bakteeriyada laba maalmaha shaqada ah gudahooga.
  6. **Ilaa natiijooyinka tijaabadu ay muujiyaan in bakteeriyada total coliform iyo E. coli "aan laga helin," biyaha ha isticmaalin.** Biyaha ka soo dhaanso meel badbaado ah oo la yaqaan ama karkari hal daqiiqo kahor inta aadan isticmaalin.

Kadib Marka Aad Hesho Natiijooyinka Biyahaaga

- Haddii natiijooyinkaagu muujiyaan in bakteeriyada "laga helay," [raac tilmaamaha si aad jeermiska uga disho ceelkaaga ama durdurkaaga \(lifaagu waa Ingiriisi\)](#) kadib marka biyaha daadka ah ay dhammaadeen. Haddaad u baahan tahay caawimo jeermis ka dilidda ceelkaaga ama durdurkaaga, la xiriir [ceel-qodaha deegaanka \(lifaagu waa Ingiriisi\)](#) ama [khabiir tayada biyaha ah \(lifaagu waa Ingiriisi\)](#).

Kadib markaad jeermiska ka dilayso ceelkaaga ama durdurkaaga, mar kale ka baar biyahaaga bakteeriyada 2 ilaa 3 maalmood kadib marka urta kaloriintu baaba'do. Ka wac Shaybaarka Waaxda Caafimaadka lambarka 802-338-4724 si aad uga dalbato qalabka tijaabada bakteeriyada oo \$14 qiimahoogu yahay.